
Dziwiszewo, st. I, gm. Giżycko, woj. suwalskie, AZP 18-72/-

Informator Archeologiczny : badania 32, 77-78

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Chabsko, st. 24 (GAZ 334), gm. Mogilno, woj. bydgoskie, AZP 48-37/- - patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

Daniłowo Małe, st. 6, gm. Łapy, woj. białostockie, AZP 41-84/34 - patrz: wczesne średniowiecze

Dąbrowa Górnicza - Strzemieszyce Wielkie, st. 2, 3, 4, gm. *loco*, woj. katowickie- patrz: mezolit

Dobrzejowice, st. 2, gm. Żukowice, woj. legnickie, AZP 67-18/51- patrz: neolit

DOMANIEWICE, st. 1, gm. *loco*, woj. łódzkie, AZP 61-55/19

- cmentarzysko kultury łużyckiej (IV/V okres epoki brązu)
- cmentarzysko kultury przeworskiej (starszy okres wpływów rzymskich)

Ratowniczo-sondazowe badania archeologiczne, przeprowadzone w sierpniu przez mgr. Justyną Skowroną (Przedsiębiorstwo Archeologiczno Konserwatorskie Kairos-Plus w Łodzi). Finansowane przez PSOZ w Skierniewicach. Drugi sezon badań. Przebadano powierzchnię 60 m²

Stanowisko znajduje się tuż za zabudowaniami gospodarczymi. Wykonano dwa sondáže w części centralnej; pierwszy o wymiarach 3 x 5 m i drugi 3 x 15 m. W obrębie drugiego sondażu nie natrafiono na materiał zabytkowy – widoczne były natomiast dwa wkopy nowożytnie – pozostałości po wybieraniu piasku na budowę. W sondażu 1 natrafiono na dwa groby kultury łużyckiej. Oba były oznaczone brukiem kamiennym. Grób nr 1 miał wymiary 145 x 70 x 30 cm (wraz z brukiem kamiennym). Jama grobowa znajdowała się obok bruku i miała wymiary 50 x 50 x 30 cm. Wewnątrz znaleziono liczne fragmenty przepalonych kości i ułamki naczyń glinianych. Kilkanaście przepalonych kości i ułamków naczyń zalegało też w obrębie bruku. Kości były przemyte. Grób nr 2 miał wymiary 160 x 110 x 45 cm. W całości był pokryty brukiem z kamieni narzutowych. Jama grobowa nie wydzielala się wyraźnie. Fragmenty przepalonych i przemytych kości oraz ułamki naczyń glinianych znajdowały się pomiędzy kamieniami i tuż obok nich. Ze wstępnej analizy materiału zabytkowego można wywnioskować, że chronologia zespołów grobowych zamyka się na przełomie IV i V okresu epoki brązu.

Ponadto na obszarze stanowiska zabezpieczono liczne ułamki naczyń kultury przeworskiej ze starszego okresu rzymskiego. Niektóre z nich były wtórnie przepalone co może sugerować, że było to również cmentarzysko.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w PSOZ w Skierniewicach.

Wyniki badań zostaną opublikowane w: „Pracach i Materiałach Muzeum Miasta Zgierza”.

Badania będą kontynuowane.

Drągi Wypychy, st. 1, gm. Sokoły, woj. łomżyńskie, AZP 41-82 - patrz: neolit

Dzierżnica, stan. 44, pow. Środa Wielkopolska, woj. poznańskie, AZP 54-32/285 - patrz: neolit

DZIWISZEWO, st. 1, gm. Giżycko, woj. suwalskie, AZP 18-72/-

- kurhan ze schyłku epoki brązu z wtórnym pochówkiem z okresu wędrówek ludów

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Jerzego Marka Łapo (Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań.

Kurhan, o wymiarach 9 metrów po linii północ-południe na 8 metrów po linii wschód-zachód i maksymalnej wysokości względnej około 1 metra, położony jest 500 m na północ od zabudowań wsi Dziwiszewo i 570 m na południe od dawnego cmentarza ewangelickiego. Leży na krawędzi wyniesienia opadającego w kierunku zachodnim w stronę zatorfionej dawnej zatoki Jeziora Dobskiego.

Wiosną 1997 r. kurhan został zniszczony w części centralnej przez poszukiwaczy skarbów.

Podjęte w 1998 r. badania miały charakter ratowniczy. Eksplorację prowadzono warstwami mechanicznymi metodą ćwiartek lustrzanych bez świadków profilowych.

Nasyp o maksymalnej miąższości około 0,8 m posiadał formę zwartej usypiska kamieni, między którymi znajdował się żółty i żółto-brązowy piasek. Pod nasypem w części centralnej znajdowała się prostokątna jama grobowa z płaskim dnem, o miąższości ok. 0,15 m i wymiarach ok. 3,5 m na 1 m, zorientowana dłuższym bokiem wzdłuż osi północny-zachód – południowy-wschód. Na jej dnie posadowiony był bruk kamienny o pierwotnych wymiarach 2,9 m x 0,9 m. Na bruku odkryto przepalone kości ludzkie osobnika dorosłego oraz fragmenty kilku płaskodennych naczyń ceramicznych. Przepalone kości (mężczyzna, Adultus - Maturus) oraz fragmenty płaskodennej popielnicy odkryto ponadto na północno-zachodnim skraju jamy grobowej w bezpośrednim sąsiedztwie bruku. Były to najprawdopodobniej pozostałości po najstarszym (pierwotnym?) pochówku, który został uszkodzony i zepchnięty na skraj jamy podczas wkopywania bruku. Wbudowanie bruku należy też wiązać z poszerzeniem nasypu kurhanu w kierunku południowo-wschodnim. Wyróżniono odcinki dwóch wieńców kamiennych o średnicach 6 m i 3,8 m.

W stropowych partiach nasypu w ćwiartce południowo-wschodniej odkryto nieregularne skupisko przepalonych kości ludzkich (kobieta /?/, powyżej 20 lat), fragmenty naczyń zdobionych zwłaszcza ornamentami paznokciowymi oraz złamane żelazne narzędzia: półkosek i nóż. Były to ślady pochówku wtórnego z okresu wędrówek ludów, umieszczonego na nasypie starszego kurhanu. Jego powstanie można datować na schyłek epoki brązu lub początek wczesnej epoki żelaza. Kurhan został zrekonstruowany.

Dokumentacja znajduje się w Muzeum Okręgowym w Suwałkach, zabytki w zbiorach Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie.

Badania zostały zakończone.

Gąsawa, st. 6, gm. loco, woj. bydgoskie, AZP 45-35/68 - patrz: neolit

GIEBULTÓW, st. 8, gm. Książ Wielki, woj. kieleckie, AZP 95-59

- osada grupy lubelsko-wołyńskiej kręgu lendzielsko-pułgarskiego (neolit)
- cmentarzysko kultury łużyckiej (epoka brązu)
- ślady osadnictwa z epoki żelaza
- ślady osadnictwa średniowiecznego i nowożytnego

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez dr. Krzysztofa Tunię (Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk, Oddział w Krakowie). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 1,56 ara.

Odkrycie przypadkowe, dokonane przez właściciela pola w 1997 roku.

Stanowisko znajduje się na terenie szerokiego cypla terenu, wznoszącego się na prawobrzeżu Nidzicy - lewobrzeżnego dopływu Wisły.

W trakcie prac badawczych natrafiono w obrębie wykopu na 9 szkieletowych grobów z konstrukcjami kamiennymi. Jest to zróżnicowany zespół, na który składają się groby o długości około 2 m usytuowane dłuższą osią w kierunku północ-południe, obwarowane od wschodu i zachodu rzędami kamieni; groby o prostokątnej jamie długości około 3 m usytuowanej po linii wschód-zachód, obstawionej ze wszystkich stron „murkami” kamiennymi; groby z kopcami kamiennymi usytuowanymi w centrum lub przy krawędzi obiektu; obiekt kolisty z kamieniami na krawędziach. Cechy formalne opisanych wyżej konstrukcji zdają się wskazywać na ich związek z kulturą łużycką.